

Op safe, maar wel goed

THEATER / Van onverwoestbare toneelklassiekers tot muzikaal experiment. Elsevier tipt acht nieuwe theatervoorstellingen.

Thomas van den Bergh

Nieuwe directeuren en artistiek leiders, gezelschappen die komen, verdwijnen of afslanken. De theaterwereld is in beweging. Aanjager van deze gedaanteverwisseling zijn de forse bezuinigingen die over de volle breedte worden doorgevoerd, of het nu publieksvriendelijk muziektheater (Orkater) betreft, marginaal experiment (Dood Paard), jeugdtheater (Terra) of locatietheater in de regio (Suburbia).

Daardoor verandert het aanbod dit seizoen. Gezelschappen vallen vaker terug op successen, houden stukken soms twee, drie seizoenen op het repertoire. Op zichzelf geen slechte ontwikkeling – er werd al jaren geklaagd over overaanbod.

Ook valt op dat gezelschappen en producenten meer op safe spelen. Hardcore experiment is op z'n retour. Steeds vaker wordt een bekende naam aan een productie gekoppeld (Jude Law bij Toneelgroep Amsterdam), een populair boek of film voor toneel bewerkt (*On the Road* bij Oostpool, *Pulp Fiction* bij De Ploeg), of is een BN'er onderwerp (Moszkowicz bij Toneelgroep Maastricht).

Maar zoals de mooiste diamanten ontstaan onder de grootste druk, zo kunnen in onzekere tijden de meest bijzondere podium-initiatieven opbloeien. Hieronder acht producties om naar uit te kijken.

Bunker Theaterzaken – Wilfried de Jong & BRUUT!

Wilfried de Jong onderscheidt zich de laatste jaren behalve als cabaretier en tv-maker, als auteur van columns en verhalen. Met jazz-groep BRUUT! maakt hij een muzikale voorstelling met verhalen over mensen uit de rafelranden van de stad.

Suburbia – Winterbloemen

Schrijver Peer Wittenbols en regisseur Rob Ligthert creëerden gedenkwaardige voorstellingen, eerst bij toneelgroep De Federatie en later bij Oostpool. Het is mooi dat het geplaagde gezelschap Suburbia hun de kans biedt opnieuw aan een gezamenlijk project te werken. *Winterbloemen* vertelt het verhaal van vier hartsvriendinnen die vast komen te zitten in een sneeuwstorm.

Hummelinck Stuurman – Bint

Ger Thijs is de man achter toneelbewerkingen van literaire klassiekers als *Eline Vere*, *Max Havelaar* en *De donkere kamer van Damokles*. Van Bordewijk bewerkte hij zes jaar geleden met succes de roman *Karakter*. Nu waagt hij zich aan *Bint*, het klassieke verhaal over de leraar (Jules Croiset) die de strijd aanbindt met een schoolklas.

Bunker Theaterzaken – Erik en Justus vertellen een film

In de prehistorie van het cabaret waren er twee jongens die onder de naam Zak en As het Leids Cabaret Festival wonnen. Na een aantal programma's gingen ze beiden hun

eigen weg. Maar dit seizoen herenigen Erik van Muiswinkel en Justus van Oel zich voor een cabaretseks totaalervaring.

Toneelschuur Producties – Troje Trilogie

Een moderne klassieker uit de vaderlandse toneelgeschiedenis die opnieuw op het repertoire komt: dat moet worden toegejuicht. De *Troje Trilogie* van Koos Terpstra was een eyeopener in 1994 bij het Theater van het Oosten: zó kon je de klassieken ook navertellen. Regisseur Paul Knieriem presenteert een nieuwe versie.

Het Nationale Toneel – RACE

Bijna alle gezelschappen zijn in transitie: in Rotterdam, Groningen en Den Haag wisselt de artistieke leiding. Bij Het Nationale Toneel maakt Theu Boermans plaats voor Eric de Vroedt. Diens eerste grote productie wordt David Mamets *RACE*, een modern advocatenverhaal vol vraagstukken over racisme en positieve discriminatie.

Toneelgroep Amsterdam – De meiden

Jean Genets *De meiden* vertelt een misdaadgeschiedenis van de zusjes Sapin die hun 'mevrouw' om zeep helpen. Schijnbaar argeloze meisjes met duistere binnenwerelden – daar weten topactrices Marieke Heebink en Chris Nietvelt van Toneelgroep Amsterdam wel raad mee.

Hummelinck Stuurman – Wie is er bang voor Virginia Woolf?

Producent Hummelinck Stuurman heeft de mooie traditie om eens in de zoveel jaar Albee's toneelklassieker op het repertoire te nemen. Ditmaal is de eer aan Carine Crutzen en Warre Borgmans om elkaar als het befaamde echtpaar George en Martha kapot te treiteren. Dat belooft wat.